

**DÉRCZY FERENC KÖNYVTÁR ÉS
KÖZÖSSÉGI HÁZ
KONDOROS**

**SZMSZ
1. sz. Melléklete**

Gyűjtőköri Szabályzat

A gyűjtőköri szabályzat alapidokumentumai:

1. 1997. évi CXL. törvény a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről;
2. A Dérczy Ferenc Könyvtár és Közösségi Ház mindenkor évi munkaterve;
3. Az Intézmény sajátosságait adó múltja és jövőképe, vagyis fejlesztési stratégiája és küldetésnyilatkozata.

Általános alapelvek:

A Dérczy Ferenc Könyvtár, mint nyilvános könyvtár gyűjtőkörének alapelvei:

- a település potenciális olvasói igénye,
- a jelenlegi olvasói és felhasználói igények,
- műveltségben és hátrányos helyzetben lévők olvasói igénye,
- a könyvtár sajátos feladatai (iskolai könyvtári feladatok),
- internet hozzáférés,
- a könyvtár történeti előzménye,
- intézmény tárgyi és személyi feltételei,
- a dokumentum használat gyakorisága.

Az állomány tartalmi összetételére vonatkozó általános jellemzők:

- 1. A könyvtár – annak érdekében, hogy állományából megfelelő szolgáltatásokat tudjon nyújtani - szisztematikus gyűjtőmunkát végez.
- 2. A könyvtár elsősorban kurrens gyarapítást folytat, vagyis a folyamatosan megjelenő dokumentumokból válogat. Retrospektív szerzeményezésre helyismereti dokumentumok vásárlásánál kerülhet sor, illetve az elhasznált vagy az állományból elkallódott, de nélkülözhetetlen dokumentumok pótlásánál.
- 3. Az állomány az olvasó kérésére ideiglenesen kiegészíthető más könyvtárak anyagából (könyvtárközi kölcsönzés).

A városi könyvtár gyűjteményének jellemzői:

Könyvtárunk az alábbi dokumentumtípusokat gyűjti:

- Írásos, nyomtatott dokumentumok:

1. Könyvek
2. Periodikumok: napi és hetilapok, folyóiratok

- Egyéb dokumentumok

- Audiovizuális dokumentumok:

1. CD-k, DVD-k
2. Hangoskönyv-ek
3. Videofilmek, hangkazetták, bakelitlemezek: meglévő dokumentumok megőrzése digitalizált formában

A gyűjteményezésnél kiemelt figyelmet fordítunk az olvasói igényekre, és azt a fenti alapelvek és az Egyetemes Tizedes Osztályozás (ETO) nemzetközi könyvtári osztályozórendszer mindenkor évi főosztályai alapján határozzuk meg.

0 Általános művek

Az idetartozó összefoglaló műveket kézikönyvtári anyagként gyűjtjük. Az írás, valamint az információelmélet területéről középfokú szakkönyveket és ismeretterjesztő műveket szerezzük be.

Beszerezzük a könyvtári munkára vonatkozó kézikönyveket, szakfolyóiratokat, a SZIKLA 21 gépi katalógusra vonatkozó kiadványokat, ezeket segédkönyvtári anyagként kezeljük.

Nem gyűjtjük a kéziratokat és könyvritkaságokat.

1 Filozófia

Legfőképpen a pszichológiai alpműveket szerezzük be, mert olvasóink több esetben igényelnek ilyen műveket.

2 Vallás

Gyűjtjük a keresztény vallás a nem keresztény vallások az általános és összehasonlító vallástudománnyal foglalkozó műveket, valamint a fontosabb mitológiai ismereteket nyújtó kiadványokat.

3 Társadalomtudomány

Gyűjtjük a szociológia tárgyát, módszereit meghatározó alapvető műveket, a társadalomlélektan, szociálpszichológia témakörébe tartozó középfokú könyveket válogatva, az olvasói igények felmérése szerint.

Szociográfia - társadalomrajz magyar nyelven megjelenő műveit is beszerezzük válogatva.

Válogatva gyűjtjük az államelméleti, közgazdaságtudományi, hadtudományi és a nevelés lélektani, neveléstörténeti dokumentumokat. Válogatva az iskolai és az oktató munka megszervezésével, az oktatási módszerekkel kapcsolatos kiadványokat. Az iskoláskor előtti neveléssel, óvodai neveléssel foglalkozó szakkönyveket. Az közművelődési jellegű, az iskolán kívüli oktatással a szabadidő felhasználásával foglalkozó irodalomból is válogatunk.

A néprajz és a folklór területéről beszerezzük az alapvető összefoglaló jellegű műveket, különleges figyelemmel gyűjtjük a magyar tárgyi néprajzzal kapcsolatos munkákat. Böven válogatunk a szellemi néprajz területéről is, a magyar népmesék, legendák, jeles napok, ünnepi szokások kiadványaiból egy teljesebb körű gyűjteményt igyekszünk kialakítani.

A folyóirat beszerzésnél a közéleti napi és hetilapok megtalálhatók az állományban.

5 Természettudományok

A természettudományok köréből válogatva szerezzük be a tudományos igényű korszerű ismereteket nyújtó műveket a matematika, csillagászat, fizika, kémia, geológia, biológia területéről. Külön hangsúlyt kapnak a matematika, fizika, biológia területén a feladatgyűjtemények, határozók, amelyek elősegítik a továbbtanulásra való felkészülést.

6 Alkalmazott tudományok

Beszerezzük az alkalmazott tudományokról szóló népszerű általános összefoglaló műveket, a felfedezésekről szóló népszerű munkákat. Az orvostudomány, gyógyszerészet,

egészségügy területéről népszerű kézikönyveket, átfogó ismereteket nyújtó könyveket szerezzük be.

Az állattenyésztéssel, növénytermesztéssel foglalkozó és a kertészkedés szakirodalmát helyezzük előtérbe a mezőgazdasági szakkönyveknél.

A háztartás területéről a nagy érdeklődésre való tekintettel a gasztronómiai, lakásberendezéssel, belsőépítészettel kapcsolatos irodalmat.

A vezetési ismereteket, vezetési elméletekkel foglalkozó munkák beszerzése.

A számítástechnika alap és középfokú szakkönyveit válogatva gyűjtjük.

A témakörön belül szakfolyóiratok megrendelése.

7 Művészet, játék, sport

Beszerezzük a művészetek történetével, elméletével, esztétikájával, a különböző művészeti stílusokkal foglalkozó könyveket. A képzőművészet területéről gyűjtjük az egyes művészeti korokra és művészeti irányzatokra vonatkozó fontosabb összefoglaló munkákat. A zene, film- és színházművészet területével foglalkozó jelentősebb dokumentumokat.

8 Nyelv és irodalom

A nyelvtudomány irodalmából a magyar nyelvtörténettel, nyelvhelyességgel, helyesírással foglalkozó könyvek, folyóiratok, valamint az idegen nyelvek, főképpen az angol, német, szlovák tanulását elősegítő hagyományos dokumentumok és multimédiás könyvtári dokumentumok beszerzésére törekszünk. Értelmező szótárakat, a környező népek és a világnyelvek szótárait is megvásároljuk.

Gyűjtjük az átfogó világirodalmi, az egyes nemzetek irodalmát összefoglaló történeti feldolgozásokat. Irodalmi irányzatokat, az összefoglalás igényével tárgyaló munkákat. Kiemelt figyelmet fordítunk az irodalmi alkotásokat elemző művekre, az általános iskolai és középiskolai tananyagban szereplő írók, költők munkásságát bemutató tanulmányokra, és monográfiákra. A klasszikus és mai magyar irodalomra vonatkozó irodalomtörténeti elemzéseket is beszerezzük.

9 Földrajz, életrajz, történelem

Beszerezzük válogatva az útleírásokat, az egyes földrészek és a magyar tájegységek leíró földrajzát, a magyar nyelven megjelenő útikönyveket és a világatlaszt.

A honismeret szakcsoportjából gyűjtjük hazánkra, annak egyes tájegységeire vonatkozó műveit bő válogatással, a világ nagy országaira és a szomszédos országokra vonatkozóan a legjelentősebbeket.

Gyűjtjük a magyar történelem témaköréből az alapvető fontosságú monográfiákat, a középszintű műveket, a világtörténelemből az átfogó összefoglalások mellett beszerezzük az egyes népek történelmének monográfiát és a jelentősebb eseményeket feldolgozó részmunkákat is.

Folyamatosan beszerzésre kerül a Múlt-kor és a Geo magazin.

Szépirodalom

Gyarapításunk kiterjed az irodalomtörténetileg és művészetileg értékes magas fokú szépirodalmi művekre, de az olvasmányos bestseller irodalomra is. Gyűjtjük a magyar és a világirodalom klasszikusainak kiemelkedő alkotásait, rendszeresen pótoljuk a kötelező és az ajánlott olvasmányokat.

A gyermekkorosztály számára szerzeményezett dokumentumok gyarapításánál az eddig megfogalmazott szempontok és a korosztályi igények figyelembevétele és az Iskolai Könyvtár Gyűjtőköri Szabályzatban (1/a melléklet) megfogalmazottak betartása mellett még a következőket helyezük előtérbe.

A klasszikus mesék, mesegyűjtemények gyarapítása.

Népszerű ismeretterjesztő és szépirodalmi sorozatok szerzeményezése.

Gyermek és ifjúsági lapok, magazinok, ismeretterjesztő és irodalmi folyóiratok megrendelése.

A példányszámra vonatkozóan, az éves költségvetésben szereplő könyv és folyóirat beszerzési keret összege meghatározó, a könyvtárunk a dokumentumokat általában egy példányszámban gyűjti.

Könyvtárunk prézens használatra gyűjti a kézikönyveket, a segédkönyveket, multimédiás dokumentumokat.

A könyvtár külön gyűjteménye számára teljességgel gyűjtjük dokumentumtípustól függetlenül a helytörténeti dokumentumokat.

Fokozott odafigyeléssel szerzeményezzük a kéziratokat (szakdolgozatokat, diplomamunkákat/.

Az állomány nyilvántartás:

A könyvtár minden dokumentumról folyamatosan és idősorrendben állomány-nyilvántartást vezet, amelyből az egyes dokumentumok adatai és értéke, valamint az állomány egészének darabszáma és értéke megállapítható és ellenőrizhető.

Az állományapasztás szempontjai:

Az állomány ellenőrzése és az állományból történő kivonás a **3/1975-ös KM-PM rendelet** vonatkozó részei alapján történik. **Az állományapasztás az alábbi címeken történik: tervszerű állományapasztás (elavulás, fölös példány), természetes elhasználódás, behajthatatlan és pénzben megtérített követelés, megengedhető hiány.**